

MUĞLA BÖLGESİ ALABALIK SAĞLIĞI SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Hüseyin YILDIRIM

Muğla Alabalık Yetiştiriciler Birliği Başkanı

BALIK SAĞLIĞI SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1- ALABALIK YETİŞTİRİCİLİĞİNİN GELİŞİMİ

2- BALIK SAĞLIĞI YÖNETİMİ

- **KORUMA**
- **ALTYAPI**
- **MEVZUAT**

MUĞLA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

ALABALIK YETİŞTİRİCİLİĞİNİN GELİŞİMİ

1- 1970-2001 Başlangıç aşaması,

Köylülükten balıkçılığa geçiş, sermaye birikimi dönemi

2- 2001-2016 Gelişme-büyüme aşaması,

Büyük işletmelerin entegrasyonunun tamamlanması

3- 2016-...Tekelleşme aşaması,

Uluslararasılaşma

Yıkıcı fiyat rekabeti sonucu orta ve küçük işletmelerin yok olma ihtimali.

ALABALIK YETİŞTİRİCİLİĞİNİN GELİŞİMİ

1- 1970-2001 Başlangıç aşaması,

Köylülükten balıkçılığa geçiş, sermaye birikimi dönemi

- Su Ürünleri Fakültelerinin kuruluşu (1982)
- Küçük işletmeler
- Düşük üretim
- Yüksek kar
- Teknoloji ve üretim teknikleri zayıf
- Kural ve standartlar yetersiz.

MUĞLA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

ALABALIK YETİŞTİRİCİLİĞİNİN GELİŞİMİ

2-2001-2016 Gelişme-büyüme aşaması,

- Entegre büyük üretim işletmelerinin yükselişi
- Yüksek üretim
- Düşük kar marjları
- Teknoloji ve üretim teknikleri gelişmiş
- Kural ve standartlar gelişmektedir.
- İhracat pazarında güçlükler.

MUĞLA ALABALIK YETİŞTİRİCİLERİ BİRLİĞİ

ALABALIK YETİŞTİRİCİLİĞİNİN GELİŞİMİ

3- 2016-...Tekelleşme aşaması,

- Büyük üretim işletmelerinin devleşmesi, uluslararasılaşma,
- Yüksek üretim ve artan maliyetler
- Teknoloji ve üretim teknikleri üst düzeye çıkar
- Kural ve standartlar çok gelişir
- İhracat pazarında güçlükler artar, yıkıcı fiyat rekabeti nedeniyle orta ve küçük işletmelerde iflaslar başlar
- Orta ve küçük işletmelerin pazarları paylaşılır
- Küçük işleme fabrikalarının fasoncuya dönüşümü veya kaçınılmaz iflası.
- Üretim sermayesi zayıflar, ticari sermayeye dönüşüm hızlanır.

ALABALIK YETİŞTİRİCİLİĞİNİN GELİŞİMİ

3- 2016-...Tekelleşme aşaması ve olası çözümler

- Pazar sorununun çözümü için
 - İç tüketimin artırılması,
 - Rakip ülkelerle ve firmalarla rekabet,
 - Yurtdışında yeni pazarlar
- Maliyetlerle Mücadele
 - Balık sağlığına önem verilmesi ve kayıpların azaltılması
 - Kaynakların verimli kullanımı ve ar-ge
 - İhtisaslaşma

BALIK REFAHI VE KORUYUCU ÖNLEMLER

1- Üretim standartlarının oluşturulması

- Balık sağlığını riske atmadan üretilebilecek maksimum üretim miktarlarının saptanması
- İşletmelerin üretim hedeflerinin kısa, orta ve uzun vadeli planlanması

BALIK REFAHI VE KORUYUCU ÖNLEMLER

2- Hijyen ve sanitasyona önem verilmesi

- Hijyen ve sanitasyon uygulamalarının standardize edilmesi ve rutin üretim prosedürü haline getirilmesi gereklidir.
- Su ürünleri eğitiminde bu konuya daha fazla ağırlık verilmelidir.
- Biyogüvenlik yetiştiriciliğin temel ilkelerinden biri olarak öne çıkarılmalıdır.
 - Karantina yöntemleri
 - Dezenfeksiyon protokolleri
 - Nakil işlemlerioptimize edilmeli ve rutin üretim prosedürü olarak uygulanmalıdır.

BALIK REFAHI VE KORUYUCU ÖNLEMLER

3- Balık aşılama programları ulusal, havza ve işletme temelinde yeniden ele alınmalı

- Ulusal düzeyde rutin hastalık taramaları Bakanlık, Üniversiteler ve Merkez Birlik işbirliğiyle yapılmalıdır.
- Hastalık ve salgın haritası ve yayılma yolları araştırılmalı,
- Bu bilgiler ışığında ulusal, bölgesel aşı programları ve uygulamaları ortaya çıkarılmalıdır.
- Aşıların etkinliğinin artırılması konusunda yapılacak ar-ge çalışmalarına destek sağlanmalıdır.

BALIK REFAHI VE KORUYUCU ÖNLEMLER

4- Üretici ve üniversite işbirliklerinin geliştirilmesi

- Saha mühendisleri ve teknik personelin eğitimi konusunda su ürünleri fakültelerinden destek alınmalıdır.
- Üniversitelerle yapılan işbirlikleri sayesinde mühendislerin güncel araştırma sonuçlarına ulaşmaları sağlanabilir.
- Üretici ve üniversite işbirliği ile yapılan ar-ge çalışmaları daha çok teşvik edilmelidir.

BALIK REFAHI VE KORUYUCU ÖNLEMLER

5- İşletmelerin ihtisaslaşması desteklenmeli

- Aynı işletmede yumurta, yavru, porsiyon ve kiloluk balık üretilmesi
 - Balık sağlığı yönetimini zorlaştırmaktadır.
 - İşletmelerin ve personelin uzmanlaşmasını zorlaştırmaktadır.
 - Kaynakların verimli kullanılmasını engellemektedir.
 - Üretim verimini düşürmektedir.
 - Markalaşmayı zorlaştırmaktadır.

BALIK REFAHI VE KORUYUCU ÖNLEMLER

6- İşletmelerin sertifikalandırılması teşvik edilmeli,

- Organik yumurta, yavru, balık, yem sertifikaları
- Hastalıktan ari işletme sertifikaları
- Sertifika veren merkezlerin sayılarının artırılması

BALIK REFAHI VE KORUYUCU ÖNLEMLER

7- Ulusal balık ıslahı çalışmalarının başlatılması

- Çevresel strese dirençli ıslah hatlarının geliştirilmesi
- Hastalığa dirençli ıslah hatlarının geliştirilmesi
- Üniversite, özel sektör ve araştırma enstitüleri eliyle planlanma yapılması

Balık ıslahı çalışmaları uzun soluklu ve süreklilik gerektiren bir iştir, bu sebeple devlet politikası haline dönüştürülmeli ve devlet tarafından desteklenmelidir.

ALTYAPI SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- Su Ürünleri Sağlığı Stratejik Planı yapılmalıdır.
- Üretici birlikleri, su ürünleri fakülteleri ve bakanlık bu süreçte yer almalıdır.
- Havza bazında balık hastalıkları izlenmelidir.
- Yoğun üretimin yapıldığı havzalarda hastalık teşhis istasyonları kurulmalıdır.
- Eşen Çayı ve Keban Baraj Gölü havzalarında pilot hastalık tarama, izleme ve teşhis istasyonları kurulmalıdır.
- Atık yönetimi ile ilgili prosedür ve altyapı geliştirilmelidir.
- Bakanlığın, üreticinin sorunlarını çözmeye ve ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik hızlı ve etkin hareket kabiliyeti kazanması sağlanmalıdır.

MEVZUAT İLE İLGİLİ SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- 5996 sayılı Hayvan Sağlığı Kanunu su ürünleri yetiştiriciliği ve sağlığı ile ilgili konuları kapsamamaktadır.
- Su ürünleri yetiştiriciliği ve sağlığı ile ilgili bir mevzuat ivedilikle hazırlanmalıdır.
- Bu hazırlık sürecinde üretici birlikleri, su ürünleri fakülteleri ve bakanlık ortak hareket etmelidir.
- Su ürünleri mühendislerinin yetki tüzüğü hazırlanmalı, bu sürece su ürünleri fakülteleri ve meslek örgütlerinin katılımı sağlanmalıdır.

Muğla Bölgesi Alabalık Sağlığı Çalıştayı Katılımcıları

- S.D.Ü. SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ
PROF.DR. AYŞEGÜL KUBİLAY
- U.Ü. VETERİNERLİK FAKÜLTESİ
(PROF DR.SONER ALTUN)
- M.S.K.Ü. SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ
(DOÇ.DR TÜLİN ASLAN, YRD.DOÇ.DR. GÜLŞEN ULUKÖY)
- A.Ü. SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ
(DOÇ.DR. JALE KORUN)
- İ.Ü. SU ÜRÜNLERİ FAKÜLTESİ
(DOÇ.DR SİBEL ÖZESEN ÇOLAK)
- MUĞLA İL GIDA TARIM VE HAY. MÜDÜRLÜĞÜ
- FETHİYE İLÇE GID TARIM VE HAY. MÜDÜRLÜĞÜ
- SEYDİKEMER İLÇE GIDA TARIM VE HAY. MÜDÜRLÜĞÜ
- HAVZADA ÇALIŞAN SU ÜRÜNLERİ MÜHENDİSLERİ VE ÜRETİCİLER

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER

